

Podle rozdělovníku

Č. j.: SVS/2026/061365

Vyřizuje: MVDr. Klára Jelínková, Ph.D.

V Praze dne 07.04.2026

Informace ohledně rozšíření povinné vakcinace proti NCD

Vážená paní, vážený pane,

dovoluji si Vás informovat, že dne 30. 3. 2026 byla vydána Úprava Metodiky kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace na rok 2026 (dále jen „MKZ“). Tato změna spočívá v rozšíření povinné vakcinace proti Newcastleké chorobě drůbeže (NCD) o některé kategorie drůbeže. Nově se povinnost vakcinace vztahuje na reprodukční chovy bažantů (nový kód ExF113), odchovy bažantů (nový kód ExF114) a chovy výkrmových krůt evidovaných podle plemenářského zákona (nový kód ExF115). Dále byla rozšířena povinnost vakcinace v chovech nosnic (kód ExF111) na všechny chovy nosnic (*Gallus gallus*) pro produkci konzumních vajec evidovaných (registrovaných) podle plemenářského zákona – tedy na všechny chovy nosnic, které jsou registrovány v Ústřední evidenci ČMSCH (Integrovaný zemědělský registr). Povinnost vakcinace dále zůstává v reprodukčních chovech kura domácího (kód ExF110). Ve všech případech platí zároveň povinnost zajistit imunitu hejna po celou dobu chovu. Vakcinace je také ve všech případech hrazena chovatelem. Změnu MKZ naleznete v příloze.

Tato změna byla uskutečněna v důsledku nepříznivé nakažové situace vzhledem k NCD jak v ČR, tak v okolních zemích s cílem zajistit vyšší ochranu chovů drůbeže v ČR před touto nebezpečnou nákazou.

V roce 2025 bylo v ČR potvrzeno celkem 17 ohnisek NCD v malochovech drůbeže. Z toho ve 2 případech bylo na základě vyhodnocení analýzy rizika vyhlášeno uzavřené pásmo, v daných chovech se mimo jiné nacházelo více než 100 ks drůbeže. V letošním roce bylo k datu 7. 4. 2026 již v ČR potvrzeno celkem 20 ohnisek NCD v malochovech, z toho v jednom případě bylo vyhlášeno uzavřené pásmo. Tedy za 3 měsíce roku 2026 bylo potvrzeno více ohnisek, než za celý rok 2025. Zároveň SVS ČR od roku 2026 zavedla monitoring NCD u volně žijících ptáků, prozatím byly k datu 7. 4. 2026 potvrzeny 2 pozitivní lokality NCD u volně žijících ptáků. Další informace k těmto případům naleznete na webu SVS ČR: <https://www.svscr.cz/zdravi-zvirat/newcastleska-choroba/newcastleska-choroba-nakazova-situace-v-cr/> .

Newcastleká choroba drůbeže je nákaza kategorie A, jedná se o vysoce nakažlivé virové onemocnění postihující především hrabavou drůbež. Nejčastěji bývá postižen kur domácí, ale

onemocnět mohou i krůty, pávi, bažanti, perličky, holubi, křepelky, koroptve. Kachny a husy jsou rovněž vnímavé, avšak onemocnění u těchto druhů se objevuje zřídka. Původcem onemocnění je ptačí paramyxovirus sérotypu APMV-1. Onemocnění má podobné příznaky jako ptačí chřipka a projevuje se gastrointestinálními, respiračními a nervovými příznaky, způsobuje ztráty produkce, pokles snášky u nosnic a může vést k hromadným úhynům. V některých případech dochází pouze ke zvýšeným úhynům bez zjevných klinických příznaků.

Přijímaná opatření v chovech drůbeže ze strany Státní veterinární správy (dále také „SVS ČR“) jsou totožná, jako je tomu v případě ptačí chřipky. Veškerá vnímavá drůbež v chovu se při potvrzení nákazy musí usmrtit. Pokud je vymezeno uzavřené pásmo, platí zde stejná mimořádná veterinární opatření jako je tomu u ptačí chřipky (tedy omezení přemísťování ptáků a z nich získaných produktů z a do pásma, zákaz pořádání výstav a podobně). V případě registrovaných/komerčních chovů drůbeže je pásmo vymezeno vždy, v případě malochovů je vymezováno na základě analýzy rizika provedené místně příslušnou krajskou veterinární správou. Nicméně v případě, že malochovy mají nad 50 ks chovaných ptáků, musí být uzavřené pásmo vymezeno vždy.

Nákazová situace vzhledem k NCD je výrazně zhoršená již delší dobu zejména v sousedním Polsku, které se dlouhodobě potýká s větším množstvím ohnisek i v komerčních chovech, a to i přesto, že na trhu je řada vakcín. Od začátku roku 2026 Polsko nahlásilo 40 ohnisek u ptáků chovaných v zajetí (malochovy) a 33 ohnisek v chovech drůbeže. A dále za poslední 2 měsíce se situace velmi zhoršila v sousedním Německu, které eviduje přes 40 ohnisek v chovech drůbeže od začátku roku 2026 k aktuálnímu datu a 11 ohnisek u ptáků chovaných v zajetí (malochovy).

Česká republika má udělený status prostý NCD od organizace WOAHA, který stejně jako je tomu v případě HPAI slouží především k zajištění bezpečného obchodování s třetími zeměmi (země mimo EU). Tento status není ovlivněn ohnisky v neregistrovaných malochovech. Nicméně v případě potvrzení ohniska NCD v komerčním chovu (= v chovu drůbeže evidovaném podle plemenářského zákona) by ČR o tento status přišla.

SVS ČR dále doporučuje vakcinaci proti NCD i v malochovech hrabavé drůbeže. Právě v těchto chovech je nákaza v ČR potvrzována. Stejně tak je vakcinace doporučena v ostatních chovech hrabavé drůbeže, v nichž není zavedena povinně dle MKZ.

SVS ČR požádala USKVBL o přípravu seznamu aktuálně v ČR dostupných vakcín proti NCD pro jednotlivé druhy drůbeže, který by měl být k dispozici v příštím týdnu. Tento seznam následně bude SVS ČR sdílet se soukromými veterinárními lékaři a chovateli. Prostřednictvím USKVBL tedy budou chovatelům poskytnuty údaje o dostupnosti vakcín a možnostech jejich použití u různých kategorií drůbeže.

Vzhledem k tomu, že virus NCD cirkuluje v populacích volně žijících ptáků, je nutné posílit preventivní opatření v chovech, kterými jsou opatření biologické bezpečnosti, a právě preventivní vakcinace. Velkou výhodou je, že i přesto, že NCD je nákaza typu A, tak preventivní vakcinace není zakázána, vakcíny na trhu jsou dostupné a vakcinace není finančně náročná. Proto považujeme za vhodné v aktuální nákazové situaci, aby možnost vakcinace využili i ti chovatelé, v jejichž chovech vakcinace není nařízená jako povinná.

Úprava MKZ nabyla účinnosti dne 30. 03. 2026. SVS ČR však ponechává chovatelům dostatek času na zajištění vakcinace jejich chovů, než začne SVS ČR vakcinaci kontrolovat. Kontroly záznamů o vakcinaci budou prováděny v rámci plánovaných kontrol SVS ČR v chovech drůbeže a vakcinace povinná dle úpravy MKZ na rok 2026 Č. j.: MZE-25017/2026-13141 bude kontrolována prostřednictvím místně příslušných krajských veterinárních správ od 1. 7. 2026.

Zároveň SVS ČR v nejbližší době zprostředkuje soukromým veterinárním lékařům informace ohledně záznamů vakcinace dle MKZ do odborného informačního systému SVS.

Děkuji Vám za spolupráci.

S pozdravem

MVDr. Zbyněk Semerád
ústřední ředitel
podepsáno elektronicky

Přílohy

1. Úprava MKZ na rok 2026

Rozdělovník

1. Ministerstvo zemědělství, Ing. Jindřich Fialka, náměstek pro řízení sekce zemědělství a potravinářství
- 2 Ministerstvo zemědělství, Ing. Petr Jílek, vrchní ředitel sekce, sekce ekologického zemědělství, komodit, výzkumu a vzdělávání
3. Všem KVS SVS a MěVS SVS v Praze
4. Schválení SVL pro MKZ
5. Agrární komora
6. Českomoravská drůbežářská unie, z. s.
7. Sdružení drůbežářských podniků
8. Český svaz chovatelů
– sekretariat@cschdz.eu
9. Asociace soukromého zemědělství ČR
– kancelar@asz.cz
10. Unie českých a slovenských zoologických zahrad
11. Českomoravský svaz chovatelů poštovních holubů
– Jan Filipi, filipiteam@seznam.cz

- Ing. Jiří Hlaváček, hlavacek.xx@seznam.cz
- 12. Klub přátel exotického ptactva KPEP a Asociace chovatelů exotického ptactva ACHEP
 - Ladislav Žoha, ladislav.zoha@seznam.cz, zoha@zoopraha.cz
 - Zdeněk Vandělík, info@shvtruhlarstvi.cz
 - Mgr. Jan Cvrček, cvrcek.h@seznam.cz
- 14. Klub chovatelů zebřiček ČR
 - Jiří Švadlenka, svadlenka.jiri@seznam.cz
- 15. WPA CZ-SK
 - Ing. Petr Bach, DiS, petrbach1@email.cz
- 16. Klub chovatelů exotického ptactva Klatovy
 - Antonín Korec, antonin.korec@vodnanskekure.cz
- 18. Forpus klub o.s.
 - RNDr. Martin Smrček, smrcek@zoopraha.cz
- 19. Klub chovatelů andulek KCHA
 - Ing. Svatopluk Vlasák, svatopluk.vlasak@gmail.com
- 20. Český klub chovatelů korel
 - Jaroslav Nesvorný, ja.nes@seznam.cz
- 21. Český klub chovatelů agapornisů CZAC
 - Ing. Petr Vopálka, aerforce@centrum.cz
 - Karel Novák, knpdy@seznam.cz
- 22. Klub chovatelů bažantů, okr. vod. ptactva a holoubků
 - Zbyněk Laube, aves@mybox.cz
- 23. Spolek chovatelů hmyzožravého a plodožravého ptactva SCHHAPP
 - Adam Bura, Bura.Adam@seznam.cz
- 24. Milan Tyller, tyller@dominant-cz.cz
- 25. Komora veterinárních lékařů
- 26. VVÚ Hlučín – René Gilar
- 27. Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
- 28. Ing. Jiří Janota, ČMMJ; jiri.janota@cmmj.cz
- 29. Ing. Miloš Ježek, Ph.D., ČMMJ; jezekm@fld.czu.cz
- 30. Česká společnost ornitologická
- 31. Českomoravská myslivecká jednota, z.s.
- 32. Kroužkovací stanice Národního muzea
- 33. Fakulta životního prostředí ČZU Praha

34. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
35. Záchrané stanice pro volně žijící živočichy
36. Česká asociace aviární medicíny
37. MVDr. Daniel Cihlár, MVDr. Petra Charvátová, veterinární služba AČR
38. ÚSKVBL
39. Všechny SVÚ